

Cultura

Sílvia Fontbona
Biblioteca Rafael Vilà Barnils

Foto: AHMA

La biblioteca municipal: UN SERVEI CULTURAL A L'ABAST DE TOTHOM

Fixem-nos un moment en Arbúcies i en la seva biblioteca municipal: és un reflex de la societat actual, però en petit format: la biblioteca constitueix un microcosmos on tothom hi és acceptat sigui quina sigui la seva condició social, sexe, nacionalitat o religió (...) i és que *la llibertat, el progrés i el desenvolupament són valors humans fonamentals dels individus, els quals només s'aconseguiran mitjançant la capacitat d'estar ben informats per tal de poder exercir els nostres deures democràtics i tenir un paper actiu en la societat actual. La participació*

*constructiva i el desenvolupament de la democràcia depenen tant de la formació completa, com de l'accés lliure, i sense límits, al coneixement, al pensament, a la cultura i a la informació.*¹

A més de les funcions de formació, autoformació, i la promoció de la lectura en si, citades abans, hi ha un seguit d'activitats culturals i de lleure, que organitza la biblioteca pública, i que fan que aquesta vagi més enllà del fet de servir llibres, i tendeixi a representar més un paper de dinamització de la cultura a

partir del foment de tot tipus de tallers i espectacles, i és precisament en aquest grup d'activitats, que poden realitzar-se *in situ* a la biblioteca, o buscar d'altres espais vàlids, on m'agradaria incidir en aquest article.

En aquest sentit, una de les activitats començades el gener passat, i de les quals ens sentim més satisfets és la creació del **Club de Lectura d'Arbúcies**. El nostre, és un dels aproximadament 11 grups formats per biblioteques a les terres gironines, i com la resta, ha donat molt bons fruits.

¹ Paraules extretes de la introducció de l'article 1994 : Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública a Revista de Girona, núm.173, pàg.91

La gestació d'aquest Club de lectura s'inicià fent un petit sondeig entre el públic que venia a la biblioteca, sobre si els agradaria formar-ne part. De manera total s'hi van apuntar 22 persones, les quals, gairebé totes han pogut assistir a les reunions i als comentaris dels llibres que anem efectuant. La fórmula del grup és aquesta:

En primer terme, i per iniciativa de la biblioteca, es tria el títol d'un llibre, segons el seu interès, expectació pública, i ressò als mitjans de comunicació. Un cop triat el títol considerem imprescindible que bona part del grup no l'hagi llegit; llavors ha de ser un llibre del qual se'n puguin aconseguir una vintena d'exemplars a la resta de biblioteques públiques: el préstec interbibliotecari és l'eina clau del funcionament d'aquests grups de lectura. Certament aquesta és la feina més feixuga, però que es fa de molt bon grat.

Un cop triat el llibre, es reparteix i deixem aproximadament tres setmanes o un mes per a llegir-lo. Ja durant les setmanes anteriors a la trobada, intentem trobar articles que parlin sobre l'autor, el llibre o el tema, i en passem una còpia a cada membre del grup que participa del llibre, per tal de poder tenir un criteri al respecte, saber què en diu la crítica, crear debat i contraposició d'idees. El curs passat, per exemple, vàrem llegir *El carter de Neruda*, d'Antonio Skármeta, *El Codi Da Vinci*, de Dan Brown, *La Pell freda* d'Albert Sánchez Piñol i el *Carrer Bolívia* i *Bella edat* de la Maria Barbal.

Certament, cada llibre i el grup en si ens han aportat alguna cosa més enllà de la lectura. La primera reunió va servir per a descobrir-nos. El comentari fou: *no sabia que a tu també t'agradava tant llegir!*, i és que realment el grup uneix gent molt diversa i ha provocat comentaris sobre els llibres que s'estaven llegint en trobades esporàdiques a la plaça del mercat els diumenges, al súper, al CAP, etc.

L'activitat del Club de lectura va concloure amb un acte obert a tothom i realitzat a la Gabella: la xerrada amb l'escriptora catala-

na Maria Barbal. Aquesta va entusiasmar als assistents, sobretot a aquells que havien llegit els seus llibres i que li vàrem poder comentar directament allò que ens havien semblat o el que ens havia sorprès d'aquests

Aquesta tardor, hem començat de nou i tenim nous socis, homes també poden venir-hi, ja que de moment tots els membres són dones!; i convidar, de nou, algun altre escriptor.

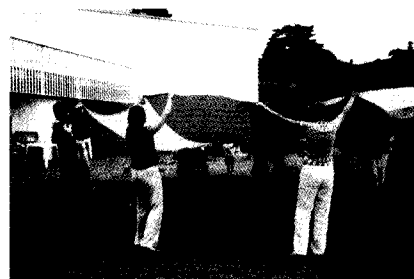
Per als més menuts, tenim la Campanya de dinamització de biblioteques **El Racó dels contes**, a càrrec de l'Ajuntament i la Diputació de Girona. En aquesta activitat es realitzen periòdicament sessions de contes, però enguany, el format s'ha modificat una mica i també farem tallers i altres tipus d'espectacles infantils. En aquestes sessions, a vegades l'afluència ha arribat a ser tan gran, que en el mínim espai de biblioteca que tenim, no hi hagués cabut ni una agulla més.

Arrel d'aquestes campanyes de contes per a nens i nenes, els pares, iaies i cangurs que els acompanyaven van començar a demanar-nos sessions amb contistes, però per a gent gran. D'aquí crearem, ja fa tres anys, l'activitat **Els contes de l'hora fosca**. El curs passat, vàrem tenir, per exemple, una sessió de contes amb unes titelles per adults molt originals; amb històries poc soltes i picants, adaptades per a un públic major d'edat.

Citar també el **Temps de Poetes, el Parc de Nadal**, les quals són activitats ja prou conegudes per tothom, i les **Bibliopiscines**, que enguany es trobaven en la dotzena edició (aviat és dit!); i fent autocrítica direm que una mica han tocat sostre. Cal donar-hi un gir i anar més enllà del fet de servir només llibres unes hores concretes a les piscines municipals, cal dinamitzar-les i aprofitar per fer-hi activitats relacionades amb la lectura almenys un cop per setmana. Parlem concretament de fer tallers i vincular-ho amb altres entitats de la vila, com podria ser el Casal d'estiu. Tot depèn, és

Activitat a les Bibliopiscines.

clar, del pressupost disponible per els tallers, i que hi pogués haver personal, si no especialitzat, avesat a aquests afers.

A part de tota aquesta activitat cultural, que podríem anar explicat durant pàgines, tenim que la biblioteca municipal participa i dona suport en la mesura que pot a tot el teixit d'entitats que participen i fan que la vila d'Arbúcies tingui vida social:

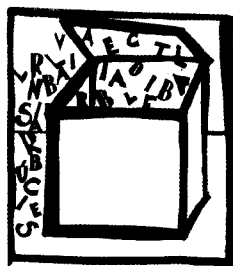
Estem parlant, per exemple, d'ajudar a organitzar els concursos per Sant Jordi, intentar aconseguir regals pels diferents concursos, de buscar obres de teatre, pels cursets de Cal Xic, de lots específics per a professors i/o treballs escolars, de prestar col·laboració en els cursos per a pares i mares que organitzen les AMPA, de fer de nexa i ajudar a la coordinació dels cursos de reforç escolar, entre els educadors socials, els voluntaris, els alumnes i els seus pares i/o mares, etc.

Són feines que sovint no surten a les estadístiques, ni es veuen, però fan que el paper de la biblioteca en aquesta societat vagi més enllà del fet de poder oferir llibres, classificar-los, catalogar-los, etc. Fan que la biblioteca pública sigui una peça clau en la societat actual.

Ens resta encara molta feina per fer, i acabar la que ja tenim començada. Restem a

Cultura

biblioteca Rafael Vilà Barnils arbúcies

l'espera de poder començar les obres del nou edifici de biblioteca, el qual realment ens donarà aquell espai útil per a poder créixer amb nous serveis, i amb més comoditat i viabilitat a l'interior; a més de permetre'ns organitzar bé aquelles seccions que ho necessiten i que no es pot fer per la manca d'espai actual. Aquest és el nostre incentiu principal, i pel qual treballem actualment.

El camí durant aquests cinc anys i mig, des de la municipalització del servei de biblioteca, ha estat ple de gratificacions, però a vegades difícil d'encarar. L'Ajuntament d'Arbúcies ha hagut d'assumir i responsabilitzar-se de la dinàmica d'un servei de biblioteca, el qual es trobava de cop a les mans, i que comportava una despesa econòmica important. Des de la biblioteca, ens trobàvem amb un centre que havia de fer un salt endavant, sobretot a nivell d'automatització de fons i gestió d'usuaris, per a

passar a estar a un nivell semblant al de moltes altres biblioteques de la província de Girona; i sobretot limitats per un espai, petit i provisional, amb mancances bàsiques, com ara una calefacció a l'hivern i aire condicionat a l'estiu.

També hi havia el fet, que afecta més a la nostra feina interna, que la classificació dels llibres no coincidia del tot amb la que utilitzava la Generalitat de Catalunya, la qual cosa féu que haguéssim de posar-nos a pensar i reclassificar els vint-mil volums aproximats que té la biblioteca d'Arbúcies. Això generà la pacient tasca d'haver d'extreure i rascar amb alcohol totes les etiquetes dels llocs dels llibres, intentant no malmetre'ls.

Però resumint en xifres, per exemple l'any 2003, l'avaluació que en fem és molt positiva: l'any passat van passar per la biblioteca **14.933** usuaris. D'aquests **8.295** van utilitzar el carnet de préstec, i quant a documents, se'n van deixar **16.266**, sobre un fons de **18.298** documents. Avaluem aquests resultats molt positivament tenint en compte les infraestructures actuals de biblioteca a renovar.

Les xifres quant a activitats també són força bones: se'n van organitzar un total de **22**, repartides en **128** sessions. Aquestes activitats van congregar **6.405** partici-

pants; per tant, retornem a la idea que expressava al principi: la biblioteca actual no es limita al llibre i la consulta, sinó que organitza moltes activitats culturals i actualitza els seus fons: incorpora informació enregistrada en d'altres formats; com poden ser el vídeo, el DVD, el Cd-rom, els discs compactes, etc., per tant s'entén la nostra funció més com a mediateques, o centres de recursos o *supermercats* culturals, permeteu-me aquesta definició tal vegada poc ortodoxa.

Fruit d'aquesta renovació de funcionament, també és el servei de préstec de llibres informatitzat, que alguns de vosaltres ja heu pogut estrenar, i la creació – per fi! – d'un catàleg informàtic, que a part de les moltíssimes avantatges que representa, ens allibera de la lenta tasca d'haver de buscar els documents memorísticament... en fi, un seguit de canvis que podreu anar veient durant els pròxims anys. Només dir en últim terme, que tots aquests canvis han estat possibles gràcies a la gran acollida del servei de biblioteca a la vila d'Arbúcies, la qual cosa també ens encoratja a seguir treballant i fixar-nos sobretot, com a nou objectiu, l'espai de biblioteca que estrenarem tots plegats d'aquí un cert temps a la zona de can Delfi.